

Viru-Nigula vald
vallavalitsus@viru-nigula.ee
eve.ojala-bakradze@viru-nigula.ee

Teie: 05.11.2021 nr 7-7/1063

Meie kuupäev digiallkirjas nr 1.1-7/1063-6

Viru-Nigula valla üldplaneeringu ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu

Muinsuskaitseamet tutvus teie poolt esitatud Lääne-Viru maakonna, Viru-Nigula valla üldplaneeringu eelnõu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga¹.

Muinsuskaitseameti menetluskomisjon tutvus **Viru-Nigula üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga** ning tuginedes muinsuskaitseaduse § 3, planeerimisseaduse § 8-12, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 lg 6, **otsustas**:

Muinsuskaitseamet kooskõlastab Viru Nigula valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu, kuid palume täiendada kultuuripärandi ülevaadet Muinsuskaitseameti poolt koostatud avastamata arheoloogiapärandi ja arheoloogiatundlike alade käsitluse ja kaardimaterjaliga (seletuskiri ja kaardikihid e-kirja manuses).

Palume esitada arheoloogiatundlike alade analüüs ja kaart üldplaneeringu koosseisus. Kuna nimetatud info on ajas täienev, siis edaspidi kajastatakse arheoloogiatundlike alade asjakohane info Muinsuskaitseameti poolt loodavas veebirakenduses.

Samuti tutvus Muinsuskaitseameti menetluskomisjon **Viru-Nigula üldplaneeringu eelnõuga** ning tuginedes muinsuskaitseaduse § 3 ja planeerimisseaduse § 8-12, **otsustas**:

Muinsuskaitseamet kooskõlastab Viru-Nigula üldplaneeringu, kuid palub eelnevalt täiendada kultuuripärandi käsitlust:

1. lisada p 4.1.1 järgmine ülevaade:

Kultuurimälestised

- Kultuurimälestised näitavad piirkonna ja kultuurmaastiku ajaloolist mitmekesisust, seetõttu tuleb edasises tegevuses (detailplaneeringu koostamisel, projekteerimistingimuste andmisel) lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada nende kui olulise avaliku huviga.

Kinnismälestise kaitseks on kehtestatud kaitsevöönd, mille eesmärk on tagada mälestiste säilimine ajalooliselt väljakujunenud maastikustruktuuris ja mälestist toetavas ning sobivas keskkonnas. Kui õigusaktis ei ole määratud teisiti, siis on

¹ Muinsuskaitseameti menetluskomisjon 30. november 2021 (protokoll nr 464)

mälestise kaitsevöönd 50 m, tihedalt koos asuvatele mälestistele võib olla määratud ühine kaitsevöönd. Kui kinnismälestisele või selle kaitsevööndisse soovitakse ehitada või rajada teid, liine, trasse vm, tuleb kavandatav tegevus kooskõlastada Muinsuskaitseametiga.

Mälestistena riikliku kaitse all olevad hooned hoida võimalusel kasutuses ning kasutusest väljas olevatele leida (uus) sobiv kasutusotstarve. Tagada ümbruse heakord ja vaadeldavus. Mälestisele suunatud tööde tegemisel lähtuda muinsuskaitseadusest tulenevatest põhimõtetest ja nõuetest.

Kultuurimälestiste ja nende piiranguvööndite aktuaalne seis kajastub kultuurimälestiste registris (register.muinas.ee) ja tuleb enne iga järgmist etappi (detailplaneeringu algamine, projekteerimistingimuste andmine, ehitusloa andmine jms) registrist üle kontrollida.

Riikliku kaitse all mitte olevad väärtuslikud üksikobjektid

- Mitte riikliku kaitse all olevate väärtuslike üksikobjektide nimekirja kuuluvate hoonete ja rajatiste lammutamise soovi korral teha koostööd Muinsuskaitseametiga, eesmärgiga anda ametile võimalus kaaluda objekti mälestiseks tunnistamise menetluse algamist. Samuti tuleb kaasata amet juba mälestiseks tunnistamise ettepaneku saanud objekti lammutamise ja ümberehitamise küsimustesse.

Arheoloogia

- Lisaks riikliku kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele ning teadaolevatele muististele ja leiukohtadele, mida ei ole jõutud kaitse alla võtta, on suur osa arheoloogiapärandist veel avastamata. Selle hävimise vältimiseks tuleb nii riigil kui ka kohalikul omavalitsusel tagada meetmed selle kaitseks. Arvestades olemasolevat infot mälestiste, muististe ja leiuteadete kohta ning piirkonna asustuse ajalugu ja looduskeskkonna tingimusi, on Muinsuskaitseamet prognoosiva meetodina alustanud võimalike arheoloogiatundlike alade analüüsimist, välja selgitamist ning kaardile kandmist, millega tuleb arvestada ehitustegevuse planeerimisel. KMH kohustusega tegevuste kavandamisel kogu valla territooriumil (ka juhul kui KMH nõudest loobutakse) kooskõlastada alati eelnevalt Muinsuskaitseametiga arheoloogilise uuringu läbiviimise vajadus. Prognoositud arheoloogiatundlikel aladel tuleb kohalikul omavalitsusel küsida planeeringu või ehitise kavandamisel Muinsuskaitseameti arvamust arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta, kui:
 - algatatakse detailplaneeringut;
 - kaevanduse või ehitiste alla jääva kaevatava ala pindala on suurem kui 500 m².Lisaks tuleb nii prognoositud arheoloogiatundlikel aladel kui ka mujal arheoloogiapärandi avastamisel tagada arheoloogiapärandi kaitseks muinsuskaitseaduses ette nähtud tegevused.

Kalmistud

- Ajaloolise kalmistu laiendamisel tuleb arvestada kalmistuseaduse § 4 esitatud nõuetega, sh tuleb kalmistule ette näha vähemalt 50 meetri laiune vöönd kalmistu välispiirist. Sinna on keelatud rajada ehitisi ja planeerida maakasutust, mis võib põhjustada kalmistul müra, välja arvatud kalmistut teenindav rajatis.

Looduslikud pühapaigad

- Looduslikud pühapaigad säilivad kõige paremini oma traditsioonilises keskkonnas ja üldiselt tuleb nendes minimeerida inimõju, va paikade traditsiooniline kasutamine või nende külastatavuse parandamine.
2. lisada väärtuste kaardile kultuurimälestised;
 3. lisada prognoositud arheoloogiatundlikud alad üldplaneeringu kaardile ning kirjalik ülevaade üldplaneeringu seletuskirja või planeeringu lisadesse. Kuna nimetatud info on ajas täienev, siis edaspidi kajastatakse arheoloogiatundlike alade asjakohast infot Muinsuskaitseameti poolt loodavas veebirakenduses;
 4. kontrollida üldplaneeringu kaardirakendust, millel ei olnud võimalik kuvada mälestiste ja kohaliku kultuuripärandi kaardikihti;
 5. soovitame lisada ptk 5.1.6 parklate tingimustesse nõue parklate liigendamiseks kõrghaljastusega, et tagada miljööväärtuslik lahendus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mirjam Abel

Lääne-Virumaa nõunik